

ומקשינן: והתניא איפכא, דצף הוי מום. ואילו משוקע אינו מום.

ומתריצין: לא קשיא, הא בשחור, הא בלבן.

וסלקא דעתן שכוונת המתרץ לחלק בין שחור שבעין לבין לבן שבעין.

ועלה פרכינן: והא אין כלל מומיין בלבן וכמפורש בסיפא דמתניתין!?

ומשנינן: אלא, הא בדרק לבן, הא בדרק שחור. ותרוריהו בשחור של העין.

דאמר רבה בר בר חנה: סח לי רבי יאשיה דמן אושה: דק שחור משוקע אינו מום. צף הרי זה מום. הרי שחילקו בין "דק" שהוא שחור ל"דק" שהוא לבן. שבשחור המשוקע הוי מום ולא הצף, ובלבן הוא להיפך.

וסמיניך: ברקא — שם מום הוא שהוא לבן וצף, וכמו כן "דק" שהוא לבן וצף הוי מום⁽¹⁴⁾.

שנינו במשנה: חלזון נחש ועינב:

איבעיא להו: האם הכי קאמר — חלזון, הוא נחש.

או דלמא — חלזון, או נחש.

תא שמע: דאמר רבה בר בר חנה: סח לי רבי יונתן בן אלעזר: זקן אחד שהיה כהן היה בשכונתינו, ורבי שמעון בן יוסי בן

לקוניא שמו. ומימי לא עברתי לפניו, שגדול הדור היה.

פעם אחת עברתי לפניו. אמר לי: שב בני, שב. והיה לו בכור שהיה לו חלזון בעינים.

אמר לי: חלזון זה, מום קבוע הוא לשחוט עליו. וזהו נחש שאמרו חכמים.

ואף על פי שאמרו: אין אדם רואה מומיין לעצמו, אבל מורה הלכה לתלמידים על מום שהוא קבוע, והתלמידים רואים אותו ומתירים על פי הוראתו, ולכן הזמינו לי שב לידו כדי שיתיר לו.

ומקשינן: איני, והאמר רבי אבא אמר רב הונא אמר רב: כל תלמיד חכם שמורה הלכה ובא הלכה חדשה שלא שמענוה מאחר, הרי אם קודם שהגיע המעשה לידו אמרה, שומעין לו ועושין מעשה על פיו. ואם לאו, אין שומעין לו, כשההוראה נוגעת אליו, שמה נדמה לו עתה כשבא המעשה לידו שכך קיבל מרבו, ותיקשי, אמאי שמעו הכא להאי זקן?

ומתריצין: איהו נמי, רבי שמעון בן יוסי, מורה ובא הוה מעיקרא. שבפעם אחרת, קודם שאירע לו מעשה בכורו, הורה שמום קבוע הוא.

שנינו במשנה: איזהו תבלול? לבן הפוסק בפירה:

ואמרינן: מתניתין דקתני אין מום בלבן, מני

בצף, ודק לבן אינו פוסל בשוקע אינו מחמת שיש לו רפואה. אלא "דק" אינו בכלל "מום רע" בסברא, אלא שחדשה תורה דק בכלל המומיין, וכל שאינו בכלל "דק" אין לו פסול.

בעין שלא היה גבוה מן העין, אלא שוקע, אז הוי מום קבוע.

14. וכתב החזו"א: והא דדק שחור אינו פוסל